

Nr 127.

Av herr **Lübeck m. fl.**, om avslag å Kungl. Maj:ts förslag angående inrättande av en ny byrådirektörsbefattning hos lantmäteristyrelsen.

I prop. nr 235 till 1920 års riksdag angående vissa anslag till lantmäteriväsendet föreslog Kungl. Maj:t, bland annat, inrättandet från och med år 1921 i lantmäteristyrelsen av en byrå, som föreslagits benämnas stadsbyrå, och vilken byrå skulle utöva ledning av och tillsyn över mätningväsendet i städer och stadsliknande samhällen, övervaka finmätning i allmänhet samt vidtaga alla på styrelsen ankommande åtgärder, som sammanhängde särskilt med fastighetsbildningslagen och kungörelsen den 16 augusti 1918. Enligt den mening, som uttalades i den kungl. propositionen, skulle det nämligen tillkomma styrelsen att övervaka mätningväsendet i dess helhet i rikets städer, icke blott sådana förrättningar, som avsåges i 6 kap. fastighetsbildningslagen utan även de i 2 och 5 kap. av samma lag reglerade tomtmätning- och avstyckningsförrättningarna samt så gott som alla övriga stadsmätningar.

Riksdagen beslöt emellertid att ur den föreslagna staten för lantmäteristyrelsen utesluta nämnda s. k. stadsbyrå, ävensom att hos Kungl. Maj:t anhålla bland annat *dels* att tillsynen å städernas och de stadsliknande samhällenas mätningväsende måtte ordnas i huvudsaklig överensstämmelse med ett skrivelsen bilagt, av den s. k. stadsplanelagskommittén upprättat kungörelseförslag, enligt vilket förslag lantmäteristyrelsens uppsikt över stadsmätningar endast komme att avse förrättningar enligt 6 kap. fastighetsbildningslagen; *dels ock* att utredning måtte genom personer, som ägde särskild sakkunskap i fråga om städernas stadsplaneväsen, mätningsteknik och allmänna förvaltning, anordnas för åstadkommande av en efter städernas behov

lämpad mättningsstadga. I sammanhang härmed uttalade riksdagen, att det enligt dess åsikt borde tillkomma byggnadsstyrelsen och ej lantmäteristyrelsen att utöva uppsikt över städernas mättningsväsen, ävensom att riksdagen förutsatte, att för nödig tillsyn över mättningsväsendet i städerna komme att inrättas något särskilt tillsynsorgan inom byggnadsstyrelsen, varom givetvis Kungl. Maj:t i så fall skulle komma att framställa förslag i samband med det vidare ordnandet av mättningsväsendet i rikets städer och stadsliknande samhällen. Av det anförda samt av vad i övrigt under riksdagsbehandlingen av denna fråga förekommit framgår tydligt att enligt riksdagens mening avstyckningsförrättningarna i rikets städer voro och borde vara undandragna lantmäteristyrelsens tillsynsmyndighet.

Emellertid synes utredning rörande de uppgifter, som i riksdagens ovannämnda beslut omförmälas, ännu icke hava blivit av Kungl. Maj:t genomförd. Däremot synes man från lantmäterihåll fortfarande sträva att — mot riksdagens båda kamrars tydligt uttalade mening — förvärva åt lantmäteristyrelsen uppsikt över stadsmättningsväsendet, till en början åtminstone de viktiga avstyckningsförrättningarna i städerna. Härom lämnar jordstyckningskommissionens nyligen avgivna betänkande med förslag till lag om delning av jord å landet m. m. ett vittnesbörd. Detta förhållande är så mycket mera anmärkningsvärt, som bland kommissionens ledamöter ej finnes någon stadsmättningsman eller över huvud taget stadsrepresentant.

I skrivelse från lantmäteristyrelsen till Kungl. Maj:t den 30 september 1920 har styrelsen hemställt om inrättandet i styrelsen av en ny byrå, bestående av en byråchef och en byråingenjör. Nämnda byrå skulle hava till uppgift att övervaka och leda de för lantmäteriet i den numera utfärdade mättningsförordningen meddelade bestämmelserna för triangelmätning och finmätning i övrigt ävensom att handhava den lantmäteristyrelsen tillkommande befattning med städernas mättningsväsen.

Kungl. Maj:t har emellertid enligt punkt 91 under nionde huvudtiteln i årets statsverksproposition, i anledning av lantmäteristyrelsens berörda framställning, hemställt om inrättandet i nämnda styrelse med placering å den tredje byrån, numera benämnd lantmäteribyran, av endast en byrådirektörstjänst med de uppgifter, som avsåges i lantmäteristyrelsens omförmälda skrivelse och med samma avlöning, som stadgats för styrelsens övriga byrådirektörer.

Av anförda omständigheter synes framgå, att inom lantmäteristyrelsen nödig klarhet ännu icke föreligger rörande de uppgifter som enligt riksdagens beslut skola tillkomma styrelsen i vad angår städerna. Särskilt synes man rörande tillsynen över städernas avstyckningar fortfarande hysa en uppfattning som ej står i överensstämmelse med riksdagens ovan omförmälda beslut. Närmare utredning är i varje fall önskelig rörande behovet av inrättandet, på sätt Kungl. Maj:t föreslagit i lantmäteristyrelsen av en ny byrådirektörsbefattning med de mera begränsade uppgifter beträffande stads-
mättningsväsendet, som äro förenliga med samma riksdagsbeslut. Jämväl den omständigheten, att lantmäteristyrelsens år 1920 beslutade omorganisation ännu knappt hunnit genomföras synes oss tala för att man icke redan vid innevarande års riksdag beslutar en ökning av antalet befattningar på ordinarie stat i styrelsen.

Även från byggnadsstyrelsens sida skulle givetvis kunna göras gällande, att den styrelsen åliggande skyldigheten att handhava uppsikten över och granskningen av registerkartor (K. förordning om fastighetsregister för stad 2 kap. 26 §) och stadsplaner (K. kungörelse den 26 november 1920) samt att verkställa vederbörligen beslutade avyttringar av vissa staten tillhöriga tomter eller till byggnadstomter lämplig mark, redan nu skulle utgöra tillräcklig anledning till anställande av ytterligare personal i styrelsen. Detta behov har emellertid icke av styrelsen liksom ej heller av Kungl. Maj:t gjorts gällande, säkerligen med hänsyn till att den beslutade utredningen i saken ännu icke föreligger.

Under sådana förhållanden torde även med inrättandet i lantmäteristyrelsen av den föreslagna nya byrådirektörsbefattningen utan större olägenhet kunna anstå, tills den viktiga frågan om anordnandet i byggnadsstyrelsen av ovan berörda organ för tillsyn över stads-
mätningar m. m. blivit utredd. Det måste med hänsyn till frågans hela föregående behandling anses vara av stor vikt, att riksdagen får, efter den begärda utredningens fullbordande, i ett sammanhang pröva frågan om de nya tjänster, som för ifrågavarande ändamål inom olika styrelser erfordras, samt avgränsningen av deras uppgifter.

Under återopande av det anförda hemställes,

att riksdagen ville i avvaktan på begärd utredning besluta avslå Kungl. Maj:ts ovan omför-

mälda framställning rörande inrättandet i lant-
måteristyrelsen av ytterligare en byrådirektörs-
befattning.

Stockholm den 20 januari 1921.

Sven Lübeck.

Edvard Lithander.

Alex. Thore.

Nils Winkler.

Arvid Lindman.

Walter Kant.

Carl Lovén.

Carl O. Strid.

Malte Sommelius.

O. H. Waldén.

C. J. Ericsson.

J. Hedvall.

Ulrik Leander.

J. A. Hellberg.